



వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ



15. పంచదశః సర్గః - రావణవధోపాయః

|| రావణవధోపాయః ||

మేధావీ తు తతో ధ్యాత్వా స కించిదిదముత్తరమ్ |
 లబ్ధసంజ్ఞస్తతస్తం తు వేదజ్ఞో నృపమబ్రవీత్ || 1 ||

ఇష్టిం తేహం కలిష్యామి పుత్రీయాం పుత్రకారణాత్ |
 అధర్వశిరసి ప్రాక్తైర్తుంతైః సిద్ధాం విధానతః || 2 ||

తతః ప్రక్రమ్య తామిష్టిం పుత్రీయాం పుత్రకారణాత్ |
 జుహోవ చాగ్నా తేజస్వీ మంత్రదృష్టేన కర్తవీణా || 3 ||

తతో దేవాః సగంధర్యాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః |
 భాగప్రతిగ్రహార్థం వై సమవేతా యథావిధి || 4 ||

తాః సమేత్య యథాన్యాయం తస్మిన్నదసి దేవతాః |
 అబ్రువఃక్లోకకర్తారం బ్రహ్మణం వచనం మహాత్ || 5 ||

భగవంస్త్యత్ప్రసాదేన రావణో నామ రాక్షసః |
 సర్యాన్శ్చ బాధతే వీర్యాచ్ఛాసితుం తం న శక్నుమః || 6 ||

త్వయా తస్మై వరో దత్తః ప్రీతేన భగవన్పురా |
 మానయంతశ్చ తం నిత్యం సర్వం తస్య క్షమామహే || 7 ||

ఉద్యేజయతి లోకాన్స్త్రీనుచ్ఛ్రితాన్వేష్టి దుర్వతిః |
 శక్తం త్రిదశరాజానం ప్రధర్షయితుమిచ్ఛతి || 8 ||

ఋషీన్యక్షాన్స గంధర్వానసురాన్ప్రాహ్లాణాన్స్తథా |
 అతిక్రామతి దుర్ధర్షో వరదానేన మోహితః || 9 ||

నైనం సూర్యః ప్రతపతి పార్శ్వే వాతి న మారుతః |
 చలోర్జిమాలీ తం దృష్ట్వా సముద్రోఽపి న కంపతే || 10 ||

సుమహాన్శ్చ భయం తస్మాద్రాక్షసాద్ధోరదర్శనాత్ |
 వధార్థం తస్య భగవన్పుషాయం కర్తుమర్హసి || 11 ||

ఏవముక్తః సురైః సర్వైశ్చింతయిత్వా తతోఽబ్రవీత్ |
 హంతాయం విహితస్తస్య వధోపాయో దురాత్మనః || 12 ||

తేన గంధర్వయక్షాణాం దేవదానవరక్షసామ్ |
 అవధ్యోఽస్త్రితి వాగుక్తా తథేత్యుక్తం చ తన్తయా || 13 ||



వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ



15. పంచదశః సర్గః - రావణవధోపాయః

నాకీర్తయదవజ్ఞానాత్తద్రక్షో మానుషాంస్తదా |
 తస్మాత్స మానుషాద్వధ్యో మృత్యుర్నాన్యోఽస్య విద్యతే || 14 ||
 ఏతచ్ఛ్రుత్వా ప్రియం వాక్యం బ్రహ్మణా సముదాహృతమ్ |
 దేవా మహర్షయః సర్వే ప్రహృష్టాస్తేఽభవంస్తదా || 15 ||
 ఏతస్మిన్నంతరే విష్ణురుపయాతో మహాద్యుతిః |
 శంఖచక్రగదాపాణిః పీతవాసా జగత్పతిః || 16 ||
 [* అధికశ్లోకః -వైనతేయం సమారూహ్య భాస్కర తోయదం యథా |
 తప్త హాటక కేయూరో వంద్యమానః సురోత్తమైః ||*]
 బ్రహ్మణా చ సమాగమ్య తత్ర తస్థా సమాహితః |
 తమబ్రువన్సురాః సర్వే సమభిష్టాయ సంనతాః || 17 ||
 త్వాం నియోక్తామహే విష్ణో లోకానాం హితకామ్యయా |
 రాజ్ఞో దశరథస్య త్వమయోధ్యాధిపతేః విభోః || 18 ||
 ధర్మజ్ఞస్య వదాన్యస్య మహర్షిసమతేజసః |
 తస్య భార్యాసు తిస్సృషు ప్రీశ్రీకీర్త్యుపమాసు చ || 19 ||
 విష్ణో పుత్రత్వమాగచ్ఛ కృత్వాఽఽత్నానం చతుర్విధమ్ |
 తత్ర త్వం మానుషో భూత్వా ప్రవృద్ధం లోకకంటకమ్ || 20 ||
 అవధ్యం దైవతైర్విష్ణో సమరే జహి రావణమ్ |
 స హి దేవాన్సగంధర్వాన్సిద్ధాంశ్చ మునిసత్తమాన్ || 21 ||
 రాక్షసో రావణో మూర్ఖో వీర్యత్సేకేన బాధతే |
 ఋషయస్తు తతస్తేన గంధర్వాప్సరసస్తథా || 22 ||
 క్రీడంతో నందనవనే క్రూరేణ కిల హింసితాః |
 వధార్థం వయమాయాతాస్తస్య వై మునిభిః సహా || 23 ||
 సిద్ధగంధర్వయక్షాశ్చ తతస్త్వాం శరణం గతాః |
 త్వం గతిః పరమా దేవ సర్వేషాం నః పరంతప || 24 ||
 వధాయ దేవశత్రూణాం నృణాం లోకే మనః కురు |
 ఏవముక్తస్తు దేవేశో విష్ణుస్త్రిదశపుంగవః || 25 ||



వాల్మీకి రామాయణం

బాల కాండ



15. పంచదశః సర్గః - రావణవధోపాయః

పితామహపురోగాంస్తాన్ సర్వలోకనమస్కృతః |
 అబ్రవీత్ త్రిదశాన్ సర్వాన్ సమేతాన్ ధర్మసంహితాన్ || 26 ||
 భయం త్యజత భద్రం వో హితార్థం యుధి రావణమ్ |
 సపుత్రపౌత్రం సామాత్యం సమిత్రజ్ఞాతిబాంధవమ్ || 27 ||
 హత్యా క్రూరం దురాత్మానం దేవర్షిణాం భయావహమ్ |
 దశ వర్షసహస్రాణి దశ వర్షశతాని చ || 28 ||
 వత్స్వామి మానుషే లోకే పాలయన్మృభివీమిమామ్ |
 ఏవం దత్త్వా వరం దేవో దేవానాం విష్ణురాత్మవాన్ || 29 ||
 మానుషే చింతయామాస జన్మభూమిమథాత్మనః |
 తతః పద్మపలాశాక్షః కృత్వాఽఽత్మానం చతుర్విధమ్ || 30 ||
 పితరం రోచయామాస తదా దశరథం నృపమ్ |
 తతో దేవర్షిగంధర్వాః సరుద్రాః సాప్సరోగణాః |
 స్తుతిభిర్దివ్యరూపాభిస్తుష్టువుర్మధుసూదనమ్ || 31 ||
 తముద్ధతం రావణముగ్రతేజసం ప్రవృద్ధదర్పం త్రిదశేశ్వరద్విషమ్ |
 విరావణం సాధు తపస్వి కంటకం తపస్వినాముద్ధర తం భయావహమ్ || 32 ||
 తమేవ హత్యా సబలం సబాంధవం విరావణం రావణముగ్రపౌరుషమ్ |
 స్వర్లోకమాగచ్ఛ గతజ్వరశ్చిరం సురేంద్రగుప్తం గతదోషకల్మషమ్ || 33 ||
 ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే
 పంచదశః సర్గః || 15 ||

